

Biomassa voor energieopwekking, de markt en de kansen

Shared Service Model Biomassa

Biomassa voor energieopwekking, de markt en de kansen

De markt voor biomassa wordt volwassen en neemt een steeds belangrijker positie in bij de energievoorziening. De markt voor verse houtchips en geshredderd hout is groeiende, nieuwe biomassa-installaties worden in bedrijf genomen en een groot aantal bevinden zich op de tekentafel. Naast houtige biomassa zullen deze installaties meer en meer gevoed kunnen worden met andere organische (rest-) stromen afkomstig van terreinbeheer. De belangrijkste stromen zijn daarin hout en riet, in de nabije toekomst ook gras. Bij de grotere terreinen komt het hout veelal vrij als snoei- en dunningshout, bij de kleinere terreinen (tuinen, parken en overige landschapselementen) is het veelal vermengd met andere stromen en wordt het afgevoerd als 'integraal groenafval'. Gras en riet komt in grote hoeveelheden vrij bij het maaien van (natuur) terreinen, bermen en sloten. Veel van deze biomassa/reststromen vinden nu hun weg als groenafval naar composteerinrichtingen of blijven achter in de terreinen.

Bij het beheer van alle bronnen van biomassa wordt het werk meestal uitbesteed en worden de biomassa-stromen "weggeschreven" in de bestekken of projectvoorstellen. De uitvoerende partijen zijn vervolgens verantwoordelijk voor de biomassa-stromen waarbij de eigenaar geen inzicht meer heeft wat er met de biomassa gedaan wordt en of er eventueel nog iets aan verdiend had kunnen worden. Een gemiste kans om, met betrekking tot groenbeheer, naast een extra positieve begrotingspost ook inzicht te krijgen op de biomassastroom en de klimaateffecten.

De inzet van biomassa voor energieopwekking is van belang voor het verwezenlijken van klimaat- en energiedoelen. Veel lokale overheden zoals gemeenten hebben daarom ook hun ambitieniveau scherp gesteld en willen per 2020 energie/CO2 neutraal zijn. Het shared service model biomassa van Vagroen B.V. is ontwikkeld om deze doelstellingen te helpen concretiseren.

Ontwikkelingen inzet biomassa

Ontwikkelingen inzet biomassa

Zoals aangegeven is de markt voor biomassa groeiende en sterk in beweging. Op dit moment kunnen nagenoeg alle houtige stromen worden ingezet als biomassa voor energie. De ontwikkelingen met betrekking tot energie uit gras en riet gaan snel en verwacht wordt dat binnen afzienbare tijd ook hiervoor toepassingen zijn. Vagroen B.V. levert inmiddels al op basis van proef riet aan een biomassa-installatie en is zelf (nationaal en internationaal) nauw betrokken bij nieuwe installaties voor energie uit gras en riet.

Biomassa en groenafval geschikt voor energieopwekking

Bij beheer en onderhoud van openbaar groen, waaronder bos, natuur, parken, bermen, etc. komt veel biomassa vrij.

Biomassa geschikt voor energieopwekking:

Direct inzetbaar:

- Tak- en top hout
- Stobben

Inzetbaar binnen afzienbare tijd:

- Gras
- Riet
- Heidemaaisel

Shared Service Model Biomassa

Shared Service Model Biomassa

Vagroen B.V. heeft de intentie om gezamenlijk met u als partnerorganisatie het Shared Service Model Biomassa vorm te geven. Samen ondernemen, waarbij Vagroen B.V. de praktische uitvoering, exploitatie en kennis inbrengt, maar waarbij de partnerorganisatie eigenaar blijft van het groenafval/biomassa en mee profiteert van de (economische en ecologische) winst. Daarbij is het mogelijk dat de partnerorganisatie mede bepaalt, waar de biomassa wordt ingezet. De afzet van de biomassa vindt plaats onder de contracten van Vagroen B.V.

De doelstelling van dit model is drieledig:

1. Kostenreductie van de afvoer van groenafval / biomassa.

Groenafval wordt veelal afgevoerd naar composteerbedrijven, de som van de transportkosten en poorttarieven kan oplopen tot tientallen euro's per ton.

Een deel van het groenafval kan als biomassa voor energieopwekking worden afgezet met een positieve waarde, zodat netto de kosten zullen dalen. Vagroen kan tevens hierin bemiddelen met alle aanwezig marktkennis.

2. Inzet van biomassa voor duurzame energie.

Zowel bij de publieke als bij private instanties is duurzame energie meer en meer onderdeel van het beleid.

Door het groenafval en de biomassa in te zetten voor duurzame energie, voegt men de daad bij het woord.

3. Stimulering van (lokale) biomassa-initiatieven.

Bij veel bedrijven, gemeenten en regio's wordt serieus overwogen om een biomassa-installatie te realiseren. De daadwerkelijke (lokale) beschikbaarheid van biomassa stimuleert deze initiatieven. Vagroen B.V. heeft kennis van dergelijke installaties en kan een inhoudelijke bijdrage leveren bij de ontwikkeling van dergelijke installaties.

'Vagroen B.V. is een onderdeel van de Grontmij Groep'

Uitvoering

In de exploitatie wordt gebruik gemaakt van een zogenaamde 'biomassa-rotonde'. Deze rotonde kan een fictieve of bestaande locatie zijn. Steeds zal er sprake zijn van een integrale benadering van de biomassastromen, waarbij de biomassa op basis van kwantiteit en kwaliteit beoordeeld wordt, om vervolgens ingezet te worden voor materiaal, energie of compostering. De inzet van biomassa voor materiaal (zaaghout, papier, spaanplaat, MDF, etc.) vraagt veelal om de hoogste kwaliteit biomassa. Biomassa voor energiewinning vraagt weer een hogere kwaliteit dan voor compostering. Duurzaamheid vraagt dan ook om een integrale benadering.

Uit de eerste ervaringen blijkt dat deze opzet werkt. Momenteel zijn biomassa-rotondes al operationeel in Geldrop, Rouveen, Moerdijk, Alphen en op diverse locaties in Groningen

De uitvoering vindt plaats door Vagroen B.V. (Vagroen B.V. is een 100% Grontmij dochter). Vagroen B.V. levert biomassa, veelal als houtchips, aan diverse biomassa-energie-installaties in Nederland, België, Duitsland en Denemarken. Ook exploiteert Vagroen B.V. zelfstandig een tweetal groencomposteerbedrijven. Tevens is Vagroen B.V. nauw betrokken bij nieuwe ontwikkelingen, zoals torrefactie, vergisten, etc.

Transparantie, samenwerking en op maat gesneden overeenkomsten

Transparantie, samenwerking en op maat gesneden overeenkomsten zijn de sleutel tot succes

Binnen het Shared Service Model Biomassa neemt de Vagroen B.V. de praktische uitvoering op zich, waaronder de ver(be)werking, logistiek, op- en overslag, kwaliteits- en duurzaamheidssystemen en controle, afzetcontracten, leveringsgaranties, etc. De hiermee gemaakte kosten zullen inzichtelijk worden gemaakt en aan de partner-organisatie worden overhandigd en worden geëvalueerd. Ook kunnen daarbij strategische afwegingen worden betrokken, zoals bijvoorbeeld prioriteit geven aan regionale afzet.

Een duurzame samenwerking en een duurzame inzet van biomassa heeft alleen draagvlak indien er een goede economische basis is. Het uitgangspunt van Vagroen B.V. is optimalisering van kosten en baten. Voor de afzet van biomassa vraagt dit om een flexibele aanpak. Voorbeeld; soms gaat een deel van een partij houtchips direct uit het bos naar de afnemer en de rest wordt in een buffer opgeslagen om te drogen, om gezeefd te worden, om de kwaliteit te verbeteren of opgeslagen te worden in afwachting van betere afzetmogelijkheden. Het is daarom onmogelijk met vaste prijzen te werken en daarom geven wij op aanvraag alleen een indicatie van prijzen voor biomassa. Inbegrepen zijn daarbij de kosten voor Vagroen B.V. voor het Shared Service Model Biomassa.

Biomassa wordt afgerekend op basis van dagprijzen en wordt bij een groeiend aantal afnemers op basis van geleverde energie-inhoud (droge stof) en asgehalte afgerekend. Dit betekent momenteel dat wat er uiteindelijk werkelijk wordt afgerekend sterk afhankelijk is van:

- afnemer;
- eventuele op- en overslagkosten;
- eventuele be(ver)werkingskosten;
- het moment van levering;
- geleverde kwaliteit;
- transportkosten per ton.

Bepalend zijn: vochtpercentage, materiaalgrootte, de verdeling van de deeltjesgrootte en het asgehalte (zand).

In het Shared Service Model Biomassa wordt daarom een basistarief gehanteerd met een afrekening van de werkelijke opbrengsten achteraf¹.

Vagroen B.V. heeft inmiddels met meerdere partijen ervaring opgedaan met het Shared Service Model Biomassa en met iedere partij is, afhankelijk van de individuele wensen en behoeften, een op maat gesneden Shared Service Overeenkomst gemaakt. De aangegeven eisen ten aanzien van kwaliteiten zijn globaal weergegeven. Er zal in de overeenkomsten worden gewerkt met specificaties die voldoen aan de internationaal erkende duurzaamheidscriteria en kwaliteitseisen² ten aanzien van vaste biomassa.

¹ Werkelijke opbrengst wordt bepaald aan de hand van werkelijk geleverde en afgerekende tonnen, werkelijk gemaakte (extra) kosten zoals transport, opslag en eventuele be(ver)werking zoals chippen, shredderen, zeven, mengen etc.

² Deze eisen zijn als norm vastgelegd door de NEN in de zogenaamde Nederlandse Technische Afspraken NTA 8080:2009 en NTA 8201 t/m NTA 8204.

Meer informatie: www.vagroen.nl

contactgegevens:

Noord en Oost Nederland

Henk Kostwinder
Bedrijfsleider
Stationsplein 12
9401 LB Assen
Postbus 711
9400 AS Assen
T +31 592 33 88 51
M +31 6 13 45 86 12
F +31 592 33 17 06
E henk.kostwinder@grontmij.nl

Zuid Nederland

Mark Vonk
Projectmedewerker
Bovendonk 29
4707 ZH Roosendaal
Postbus 1747
4700 BS Roosendaal
T +31 165 57 57 87
M +31 6 28825734
F +31 165 56 13 68
E mark.vonk@grontmij.nl

Midden en West Nederland

Rudi van Hedel
Projectmanager
Stationsplein 12
9401 LB Assen
Postbus 792
9400 AT Assen
T +31 592 338705
M +31 6 10961243
F +31 592 33 17 06
E rudi.vanhedel@grontmij.nl

Grontmij wil de beste lokale dienstverlener zijn voor ontwerp, advisering, management, engineering en contracting in de sectoren milieu, water, energie, bouw, industrie en infrastructuur.

Wij willen dit bereiken door plannen voor de toekomst te ontwerpen en te realiseren samen met mensen en partijen in de regio's waar we werkzaam zijn. Grontmij creëert waarde voor haar klanten en aandeelhouders door een duurzame woon- en werkomgeving te ontwerpen en te realiseren.